

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2024-640

10.7.2024

### Fremtind Forsikring AS

#### Ansvar

Brann – brudd på prekontraktuelle plikter? – bygningsforsikring ikke avtalt – fal. §§ 1b-1, 21-1 og skl. § 2-1.

I forbindelse med at klager skulle kjøpe en eiendom, kontaktet han i oktober 2022 sin rådgiver i banken for å avtale finansiering på eiendommen. Det er uenighet om hvorvidt klager også ba om at boligen ble forsikret. Den 3.8.23 ble den aktuelle eiendommen totalskadet i brann. Klager kontaktet skadeavdelingen til foretaket for å opprette skadesak, men fikk da beskjed om at det aldri var avtalt forsikring på eiendommen. Klager anførte at rådgiveren skulle ha sørget for at det ble tegnet fullverdi brannforsikring på eiendommen han kjøpte. Klager anførte videre at foretaket, og banken i egenskap av forsikringsformidler, var erstatningsansvarlige tilsvarende gjenoppføringskostnaden for boligen, jf. skl. § 2-1 og alminnelig culpa. Foretaket avviste ansvar og anførte at krav i saken måtte rettes mot banken. Først dersom klager nådde frem ovenfor banken, ville det foreligge et ansvar for foretaket. Nemnda kom til at foretaket ikke var ansvarlig etter skl. § 2-1 da forsikringsformidleren ikke var ansatt hos foretaket. Nemnda kom videre til at det ikke var dokumentert at klager hadde kontaktet foretaket/banken for å tegne forsikring, kun for å ordne finansiering av boligkjøpet, hvilket ikke utløste informasjonsplikter for foretaket.

---

#### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning som følge av foretakets brudd på prekontraktuelle plikter.

Klager kjøpte en eiendom i oktober 2022 og kontaktet sin rådgiver i banken for finansiering og forsikring. Klager har forklart at han i møte med rådgiver ga uttrykk for at han på vanlig vis ønsket å forsikre eiendommen. Det ble videre signert egenerklæring om at eiendommen ble forsikret i foretaket i forbindelse med signering av lånepapirene.

Eiendommen ble 3.8.23 totalskadet i brann. Klager meldte skaden til foretaket 4.8.23. Foretaket avslo kravet 7.8.23 under henvisning til at det ikke var avtalt forsikring på eiendommen.

Klager forklarer at han ved ny henvendelse til banken ble fortalt at rådgiver hadde tilbudt klager forsikring, men at det aldri ble skrevet noen avtale.

Banken har forklart at det for inngivelse av lånesøknad er rutine at søker blir bedt om å oppgi hvorvidt han ønsker forsikringstilbud. Den systemtekniske gjennomgangen viste at klager ikke hadde huket av for at han ønsket tilbud på forsikring da han søkte om lån for erverv av eiendommen. Dette betyr ifølge banken at klager ga uttrykk for at han ikke ønsket forsikringstilbud på eiendommen.

Ifølge banken finnes det heller ikke systemtekniske spor for at forsikring ble diskutert i etterfølgende dialog med kunden. Rådgiver har opplyst at forsikring av eiendommen ikke var tema i dialogen, og det er heller ikke logget slik dialog i bankens kundebehandlingssystem.

Klager fremsatte deretter krav om erstatning grunnet brudd på prekontraktuelle plikter ovenfor både banken og foretaket. Kravet ble avvist av banken ved brev 28.11.23.

Foretaket ble klaget inn for Finansklagenemnda ved klage 29.1.24.

**Klager** krever dekning for brannen og anfører at den aktuelle rådgiveren i banken opptrådte både som representant for banken og som forsikringsformidler av forsikringsprodukter for foretaket. Rådgiver burde og skulle ha sørget for at det ble tegnet fullverdi brannforsikring på vanlig vis ved kjøp av eiendommen, jf. informasjonsplikten gitt i forsikringsformidlingsforskriften § 6-3 og fal. andre del, særlig § 1b-1.

Banken har ikke funnet dokumentasjon for sin påstand om at tilbud om forsikring ble gitt til klager. Klager fremholder at det i møte med rådgiver ble gitt ettertrykkelig beskjed om at eiendommen skulle forsikres på vanlig vis, noe som etter klagers syn også foranlediget at det ble skrevet inn i erklæringen ved lånetilsagnet.

Klager anfører at foretaket og banken er ansvarlig for manglende etablering av forsikring. Da forsikring aldri ble etablert, anfører klager at foretaket, og banken i egenskap av forsikringsformidler, er erstatningsansvarlige tilsvarende gjenoppføringskostnaden for boligen, jf. skl. § 2-1, alminnelig culpa og ellers som følge av brudd på de prekontraktuelle pliktene i fal. og forsikringsformidlingsloven, jf. også HR- 2002-415-A. Erstatningsplikten for brudd på foretakets plikter er først og fremst et objektivt ansvar, jf. fal. kapittel 21, § 21-2, jf. § 1-5. Bevisbyrden for at foretaket har oppfylt sine plikter etter loven ligger på foretaket, jf. § 21-1 (bevisbyrde).

Klager bestrider at krav mot banken må behandles først, og anfører at foretaket svarer for den bankansatte som forsikringsagent/formidler. Klager anfører i tillegg at han har krav på erstatning for alle følgeutgifter, herunder kostnader til juridisk bistand.

**Forsikringsforetaket** avviser ansvar og anfører at det først må tas stilling til klagers krav mot banken. Dersom Finansklagenemnda gir klager medhold, vil foretaket måtte vurdere klager sitt krav etter vilkårene, og dersom banken gis medhold, vil foretaket måtte vurdere saken under panthavergarantipoolen.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for brannskade.

Klager har anført en rekke ansvarsgrunnlag, herunder skl. § 2-1 og fal. § 21-2.

Forsikringsformidleren er ikke ansatt hos foretaket, og arbeidsgiveransvar etter skl. § 2-1 er derfor ikke aktuelt. Klager anfører videre at fal. § 21-2 er et objektivt ansvar. Dette er feil. Fal. § 21-2 pålegger foretaket ansvar for pliktbrudd etter fal. § 1-5, som gjelder plikt til "faglig forsvarlig" opptreden og dermed oppstiller en aktsomhetsstandard. Det følger også helt klart av forarbeidene at det dreier seg om et profesjonsansvar for uaktsomhet, se bl.a. Wilhelmsen i Karnov note 1 til fal. § 21-2.

Det følger av fal. § 21-3 at foretaket svarer for forsikringsformidlerens pliktbrudd hvis forsikringsformidleren opptrer som agent eller aksessorisk agent, men ikke om vedkommende opptrer som forsikringsmegler. Nemnda forstår saken slik at banken opptrer som agent for foretaket, og at foretaket derfor svarer for forsikringsformidleren som agent.

Spørsmålet blir da om det foreligger ansvarsgrunnlag etter fal. § 21-2, som forutsetter brudd på § 1-5 om krav til faglig forsvarlig adferd. Klager påberoper seg brudd på fal. § 1B-1 og forsikringsformidlingsforskriften § 6-3. Forsikringsformidlingsforskriften § 6-3 gjelder "Før inngåelse av forsikringsavtale", og fal. § 1B-1 gjelder "Før avtale inngås". Begge bestemmelser

gjelder foretakets informasjonsplikt når kunden har henvendt seg til agenten/foretaket med forespørsel om forsikring.

Banken har forklart at det for inngivelse av lånesøknad er rutine at søker blir bedt om å oppgi hvorvidt han ønsker forsikringstilbud. Den systemtekniske gjennomgangen viste at klager ikke hadde huket av for at han ønsket tilbud på forsikring da han søkte om lån for erverv av eiendommen. Dette betyr ifølge banken at klager ga uttrykk for at han ikke ønsket forsikringstilbud på eiendommen. I så fall utløses heller ikke de nevnte informasjonspliktene.

Klager har forklart at han i møte med rådgiver ga uttrykk for at han ønsket å forsikre eiendommen, og at han ved ny henvendelse til banken ble fortalt at rådgiver hadde tilbudt klager forsikring, men at det aldri ble skrevet noen avtale.

Klager viser til fal. § 21-1 om at foretaket har bevisbyrden for at pliktene etter loven er oppfylt. Pliktene etter loven forutsetter imidlertid at kunden har henvendt seg til foretaket/agenten for å tegne forsikring. Ut fra foretakets systemtekniske forklaring har kunden ikke henvendt seg til foretaket/agenten for å tegne forsikring, men for å ordne finansiering av boligkjøpet. I så fall er ikke informasjonspliktene utløst. Fal. § 21-1 gjelder bevisbyrden for at foretaket har oppfylt sine plikter etter loven, men ikke bevisbyrden for at foretaket er kommet i en situasjon hvor det er pliktsubjekt. En slik bevisbyrde ville også by på problemer fordi det er vanskelig å motbevise en anførsel fra en kunde om at kunden har kontaktet foretaket for å tegne forsikring.

Nemnda peker også på at fal. § 21-2 annet ledd har følgende bestemmelse for foretakets ansvar for mislighold av foretakets informasjonsplikt:

Ved mislighold av foretakets informasjonsplikt gjelder første ledd første punktum bare dersom det må antas at misligholdet har hatt en innvirkning på avtalen

I dette tilfellet foreligger det ingen avtale, og bestemmelsen om foretakets ansvar etter første ledd kommer derfor etter ordlyden ikke til anvendelse.

Klager viser til egenerklæring om at eiendommen "er/vil bli fullverdiforsikret i" Fremtid Forsikring. Erklæringen er udatert, og det er uklart for nemnda når den ble skrevet. Erklæringen sier heller ingenting om hva slags kommunikasjon klager hadde med banken om forsikringen og kan derfor ikke dokumentere at klager tok opp forsikringsspørsmålet i sin henvendelse til banken.

Det er videre på det rene at det gikk ca. ti måneder fra kjøpet av den aktuelle bygningen, til brannen inntraff. Klager hadde etter det opplyste erfaring med kjøp og salg av bolig og må derfor ha vært kjent med at han ved tegning av forsikring ville motta forsikringsbevis, forsikringsvilkår og krav om premie. At han ikke reagerte da han ikke mottok noe av dette, må være hans risiko.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).*